

til at slaa en Streg over alle de Grundlovbrud, der ere begaaede, i det Haab, at der ved at gøres rent Bord skulde gives Blads for noget nyt og bedre, et Haab, der dog hidtil viser sig at være blevet fuldstændig sluffet. Saa er da Spørgsmaalet: Hvad vil der ske nu? Ville vi efterhaanden glide tilbage i noget lignende som den gamle Tilstand, eller vil der trods alt kunne arbejde sig noget nyt og bedre frem? Vi, der ikke have Ansvar for Afslutningen af det saakaldte Forlig, vi kunne maaffe til en vis Grad med nogenlunde Sindsro se paa, hvad der vil komme. Vi have modarbejdet og modsat os det, der er sket, om ikke af andre Grunde, saa netop fordi vi have ventet, at det vilde gaa saaledes, som det er gaaet. Men Tilfredsstillelsen ved, naar en Ting gaar galt, at kunne sige, at man har jagt det forud, er i Birteligheden meget ringe; det vilde have været betydelig glædeligere, om vi havde faaet Uret, om det var gaaet godt. Og for Folketinget som Helhed, ligegyldigt hvilket Parti man tilhører, kan der kun være Grund til at ønske, at Resultatet af, hvad der er sket, ikke maa blive, at vi om kortere eller længere Tid faa de gamle Tilstande igen. Hvorvidt dette vil ske eller ej, beror imidlertid ikke paa de Grupper, der nu danne Opposition her i Tinget. Vi ere kun et Mindretal, og det er ikke os, hvis Holdning i Øjeblikket er den afgørende; det beror væsentligt eller ubeløst paa de Herrer moderate. Det kommer an paa, hvoreledes de nu ville lægge Fremtiden til rette; det kommer an paa, om de Herrer til de Fejl, der allerede ere begaaede, ville søje ny, større Fejl, som ville kunne gøre den fete Stabe maaffe uoprettelig. Deres Stilling er ikke let, det maa erkendes af alle; der kræves megen Fasthed, megen Sindsligevægt og Koldblodighed for at holde den rette Kurs under denne for dem uheldige Situation; det er min fulde Overbevisning, at hvis de under Trykket af den nuværende — ikke behagelige — Tilstand lade sig drive eller lokke endnu længere over ad Høje til, end de allerede staa, saa vil Følgen deraf uundgaelig blive en politisk Stilling her i Landet, som efter kortere eller længere Tids Forløb vil fremkalde lignende Konflikter som dem, der nu skulde være afsluttede. Der er maaffe næppe noget Medlem af Folketinget, der ikke i og for sig har ønsket et Forlig, har ønsket en Afslutning af Striden paa det Billaar, at Grundloven atter blev sat i Kraft, saa at der kunde siges at være en Forsatning, som det var Meningen at overholde. Hvis et

saadant Skridt var gaaet Haand i Haand med, var blevet Udgangspunktet for Dan- nelsen af et nyt Parti, saa burde dette fornøftigvis heller ikke kunne have vakt Mishag, hvilket Partistandpunkt man i øvrigt end selv staa paa — thi i Birteligheden tør det vel siges, at det er Manglen af et Mellemed i dansk Politik, der har været Hovedhemmeligheden i disse sidste 20 Aars Misere. Men det er givet, at hvis Følgen af det foreløbig mislykkede Forsøg kun skulde blive den, at en større eller mindre Del af den hidtidige Opposition nu skulde give sig i Højres Tjeneste, gaa tidligere Modstanders Grunde og f. Eks. gennemføre Love, som ere i Strid med alt, hvad Folketinget hidtil har fastholdt, saa ville Modsetningerne blive saaledes stærkede, at vi næsten uundgaelig føres ind i lignende Tilstande som før. Jeg slutter med at sige, at jeg er overbevist om, at der vist ikke er nogen af Forslagets Mod- standere, som ikke vil arbejde med stor Iver, lige saa vel som d'Her. Forligsvenner, paa at skaffe os Reformer, for saa vidt disse da ellers ere nyttige og heldige, og jeg skulde tro, at der fra vor Side ikke vil blive lagt an paa at fremkalde en Lejlighed til at rejse en ny Forsatningskamp som den gamle. Noget andet er, at hvis den skulde blive paatvunget Folketinget, da maa vi være paa det rene med, at der ikke er andet for os at gøre end med Sindsro at tage Kampen op igen.

Formanden (Høgsbro): Da Forhandlingen om Finanslovsforslaget ikke kan sluttet i Dag, vil jeg herved afbryde Mødet.

Næste Møde holdes i Morgen Kl. 1, og Dagsordenen er da:

Fortættelse af første Behandling af:

Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1ste April 1895 til 31te Marts 1896.

Mødet hævet Kl. 4. 15'.